

ת"פ 36157/06/22 - מדינת ישראל נגד סלאח אבו חומוס ע"י, יוסף עליאן ע"י, מאגד אבו חומוס ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 36157-06-22 מדינת ישראל נ' אבו חומוס

המאשימה	כב' השופט אילן סלע מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), ע"י עו"ד עופרי מלצר נגד	בפני בעניין:
הנאשמים	1. סלאח אבו חומוס ע"י ב"כ עו"ד ווסים דכור 2. יוסף עליאן ע"י ב"כ עו"ד פארס מוסטפא 3. מאגד אבו חומוס ע"י ב"כ עו"ד סנא ח'יר	

גזר דין

הכרעת הדין

- הנאשמים הורשעו על פי הודאתם, שניתנה במסגרת עסקת טיעון, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ובעבירה של חבלה במזיד ברכב, לפי סעיף 413 בצירוף סעיף 29 לחוק.
- לפי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 8.06.22 בשעות הערב, נסעו א.ה, ע.ש, שהיו בעת ביצוע העבירות שוטרי מג"ב, וכן מ.ש. אחיו של ע.ש (להלן: "המתלונן", "ע"י", ו-"מ"מ" בהתאמה) ברכב שבבעלות המתלונן (להלן: "הרכב"). השלושה נכנסו לחנות הנוחות בתחנת הדלק שליד שכונת עיסאווייה, ולאחר מכן, לקראת השעה 23:00, נכנסו בטעות לשכונת עיסאווייה.
- במהלך נוכחותם בשכונת עיסאווייה, מסיבה שאינה ידועה למאשימה עד תום, ירה המתלונן באוויר, מחסנית של כ-17 כדורים, מאקדח המשמש אותו בעבודתו כשוטר, כשהוא בתוך רכבו (להלן: "האקדח", ו-"הירי"). מיד לאחר מכן, יצאו השלושה משכונת עיסאווייה לכיוון שכונת הגבעה הצרפתית.
- נאשם 1 ששמע את הירי מחוץ לביתו, ירד אל הרחוב, ויחד עם אביו, נאשם 3, נסעו ברכבם בעקבות הרכב. במקביל, מספר צעירים ששמעו את הירי והבחינו ברכב, עקבו אחריו כשהם נוסעים במספר כלי רכב ואופנועים (להלן: "הקבוצה"). נאשם 2, היה בין חברי קבוצה זו.

5. בסמוך לשעה 23:00 הגיע הרכב לרחוב בר כוכבא בשכונת הגבעה הצרפתית, שם ירדו מהרכב ע' ו-מ', לכיוון דירתם, והמתלונן המשיך בנסיעה. מיד לאחר מכן, בסמוך לרח' בר כוכבא 19, הבחינו נאשמים 1 ו-3 ברכב, ונאשם 3 נהג את רכבו בנתיב שממול המתלונן וחסם את רכב המתלונן, דבר שהוביל להתנגשות בין שני כלי הרכב. במקביל חסמו חברי הקבוצה את רכב המתלונן באמצעות כלי הרכב שלהם. הנאשמים ואחרים, ירדו מכלי הרכב ונגשו לכיוון הרכב, בעוד המתלונן יושב במושב הנהג והוא לבדו ברכב.
6. או אז, החל ההמון ובו גם הנאשמים, להתאסף סביב הרכב ולכלות במתלונן את זעמם, כשהם תוקפים אותו בצוותא חדא באמצעות ידיהם, מיידים לעברו אבנים וסלעים מטווח קצר בעודו יושב ברכב, ומרססים אותו בגז פלפל (להלן: "התקיפה"). במהלך התקיפה, עמדו נאשמים 1 ו-3 בסמוך לדלת רכבו של המתלונן, כשהחלון פתוח. השניים תפסו את המתלונן, ונאשם 1 היכה אותו באמצעות אגרופיו.
7. אז, צעק המתלונן "אני שוטר, אני שוטר", אולם נאשם 3 דרש ממנו להראות לו תעודה, כאשר במקביל, אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה חטף את נשקו של המתלונן ונס מהמקום.
8. במהלך האירוע המתואר, הגיח נאשם 2 הושיט ידו לעבר המתלונן וריסס אותו בגז פלפל ממיכל שהיה ברשותו. נאשמים 1 ו-3 המשיכו להכות את המתלונן בידיהם ובאגרופיהם, גם לאחר שהוא הזדהה בפניהם כשוטר.
9. במקביל ובנוסף, מי מהאחרים, הטיח אבן גדולה בשמשה הקדמית של הרכב פעמיים, גם לאחר שהשמשה נופצה, בעוד המתלונן יושב בתוך הרכב ומותקף מכל עבר.
10. בשלב מסוים פתח נאשם 1 את דלת הרכב וסגר אותה בחוזקה על רגלו השמאלית של המתלונן שהייתה מחוץ לרכב. לאחר מכן פתח נאשם 1 את הדלת בשנית, הוציא את המתלונן מהרכב, תפס בו בחוזקה מאחור באחיזת חניקה, גרר אותו הצידה והכה בו באגרוף לראשו מספר פעמים, כאשר אחרים מכים אותו אף הם.
11. סמוך למתואר, נסעו הנאשמים מהמקום, לאחר ששכנים מהבתים הסמוכים ירדו לרחוב על מנת לסייע למתלונן. אז, הגיחה קבוצה של חמישה צעירים שזהותם אינה ידועה למאשימה, ירדו מכלי רכב והחלו להתקרב לעבר המתלונן. ע' שהגיע למקום, ירה שתי יריות אזהרה באוויר, וקבוצת האנשים ביניהם הנאשמים, נסה מהמקום.
12. כתוצאה ממעשי הנאשמים והאחרים, נפגע המתלונן בפנים, בעפעפיים, בלחמית העין, בגב, ובשתי ידיו. הוא חש סחרחורת חזקה, הקאות ומכאוב, וכן נזק נפשי. כמו כן, לרכב נגרמו נזקים רבים כולל ניפוץ שמשותיו.
13. לאחר האירוע ובתיווך מש"ק עיסאווייה ומכובדים מהשכונה, הוחזר האקדח שנגנב למשטרה, על ידי אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה.

הראיות לעונש

14. במסגרת הראיות לעונש, הגישה המאשימה תסקיר נפגע עבירה של המתלונן, ממנו נלמד על השפעת התקיפה על חייו, על הפגיעה הפיזית, לצד תחושת חוסר האונים, ההשפלה, הפגיעה בכבודו כאדם, בשגרת חייו ובתכניותיו לעתיד.

15. כמו כן, הוגש גיליון הרישום הפלילי של נאשם 2, והסרטון המתעד את התקיפה.
16. מנגד, ב"כ הנאשמים הגישו את הודעת השוטר ע' במח"ש שכאמור היה עם המתלונן ברכב בעת הירי בשכונת עיסוואיה.
17. ב"כ נאשם 3 ביקש להעיד את בתו ובנו של הנאשם וכן אסופת מסמכים לגבי נסיבותיו האישיות, ובהם תעודת פטירת אשתו, תעודת לימודים של בתו, אישור לימודים של בנו והוראות תשלום עבור בתו ובנו שלומדים בחו"ל.
18. בנוסף, העידה בתו של נאשם 3, אשר סיפרה כי מאז פטירת אמה, אביה דואג לכל צרכיה, והוא תומך בה כלכלית גם במימון לימודיה. היא ציינה כי לא תוכל להמשיך בלימודיה ללא אביה ובקשה להקל בעונשו. גם בנו של נאשם 3 סיפר על נוכחותו המשמעותית של אביו בחייו מאז מות אמו, והוא משמש לו כאב, כאם וכחבר. גם הוא ביקש להקל בעונשו של הנאשם.

טיעוני ב"כ הצדדים

19. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על חומרת האירוע שהיה אכזרי, אלים וברוטלי, במסגרתו למעשה נעשה לינץ' במתלונן על ידי חבורת אנשים, שעשו שימוש בידיהם, באבנים, בסלעים ובגז פלפל. מדובר באירוע לא קצר, שהנאשמים יכלו לחדול ממעשיהם בכל רגע ורגע, אך הם בחרו להמשיך ולתקוף את המתלונן. ב"כ המאשימה ציינה את חלקו הדומיננטי של נאשם 1 באירוע, אך גם נאשמים 2 ו-3 נטלו חלק פעיל, אם בалиמות ואם בהתזת גז הפלפל. כל זאת נעשה, כשרבים אחרים שותפים גם הם למעשי האלימות.
20. ב"כ המאשימה עמדה על הנזקים החמורים שנגרמו למתלונן, כפי שעולה מתסקיר נפגע העבירה שהוגש, בתחומים שונים. היא הוסיפה כי כפי שעולה מתסקיר נפגע העבירה, הנזקים שנגרמו לרכבו של המתלונן, הם מינוריים יחסית לנזקים הגופניים ובעיקר הנפשיים החברתיים והמשפחתיים שנגרמו לו. ואפשר אך לדמיין את תחושת האימה וחוסר האונים שאחזה בו.
21. ב"כ המאשימה טענה כי אין לייחס משמעות לאירוע הירי שקדם למעשי הנאשמים, שכמובן שאין בו כדי להצדיק את מעשיהם. באשר למתלונן היא ציינה, כי הוא נחקר במח"ש ואף נשלח לו מכתב אודות הכוונה להעמידו לדין בגין הירי ואף נערך לו שימוע.
22. אשר לעונש הראוי, טענה ב"כ המאשימה כי יש לתת משקל לאירוע בכללותו ולבחון את מעשי הנאשמים לא רק לפי חלקם הספציפי שלהם, שכן במעשה מעין זה החומרה נעוצה בהצטרפות כלל המעשים של ההמון. למעשה, לא ניתן לדעת איך היה מסתיים אירוע זה, אלמלא יצאו השכנים שהביאו לבריחת המבצעים מהמקום. היא גם הפנתה לפסיקה ממנה ביקשה ללמד הן על הצורך בהחמרה בענישה במעשים מעין אלו והן על הפסיקה הנוהגת. בסופו של יום היא ביקשה לקבוע מתחם שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר לגבי נאשם 1, ומתחם שנע בין 3.5 ל-7 שנות מאסר לגבי נאשמים 2 ו-3.
23. באשר לנאשמים 1 ו-3, שהם נעדרי עבר פלילי, היא ביקשה למקם את עונשם בתחתית המתחם, בין היתר בשים לב ללקיחת האחריות. בעוד שלגבי נאשם 2, שהוא בעל הרשעות קודמות, ואף תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בר הפעלה של עשרה חודשים, שלא מנע ממנו מלבצע את העבירות, היא עתרה לעונש כולל של 55 חודשי מאסר בפועל,

שכוללים בתוכם גם את הפעלת עונש המאסר על תנאי. בנוסף, נתבקש להשית על כל אחד מהנאשמים מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן וקנס.

24. **ב"כ נאשם 1** שם את הדגש בטיעונו על האירוע שהביא למעשי הנאשמים, הירי שביצע המתלונן בשכונת עיסוואיה. הוא עמד על כך שהמאשימה ציינה בכתב האישום שהמתלונן נכנס לשכונת עיסוואיה בטעות, אבל מהודעת חברו לנסיעה עולה תמונה חמורה לפיה המתלונן, שהוא שוטר בתפקידו, התנהג כפורע חוק, ירה 17 כדורים ליד ביתם של נאשמים 1 ו-3, שעה שהם אינם יודעים כלל שמדובר בשוטר. אין מדובר במעשה של מה בכך, ועד היום על אף שחלף זמן רב מהאירוע וזמן רב מהשימוע, המתלונן לא הועמד לדין. הוא הדגיש, שלא ניתן שלא לתת משקל למעשים אלו שאלמלא אירעו, הנאשמים כלל לא היו עושים את מעשיהם. עוד לדבריו, העובדה שהמתלונן לא הועמד לדין עד היום, מהווה אכיפה בררנית מובהקת, המצדיקה הקלה משמעותית בעונשם של הנאשמים. מתסקיר נפגע העבירה אף עולה שלא רק שהוא לא הושעה מתפקידו, אלא שהוא משמש כיום כמפקד במג"ב. הוא הפנה לפסקי דין מהם ביקש ללמד, שבמקרים מעין אלו נעשתה הפחתה משמעותית בעונש.

25. עוד טען ב"כ נאשם 1, כי הגם שלנאשמים מיוחסת עבירה של ביצוע בצוותא, עדיין יש לבחון את חלקו של כל אחד ואחד מהנוכחים באירוע כשלעצמו, ותמך את טיעונו בפסיקה ממנה ביקש ללמד שהענישה ההולמת במקרה זה נעה בין 6 ל-12 חודשי מאסר, ונוכח הודאתו ונסיבותיו של נאשם 1, יש לקבוע את עונשו בתחתית המתחם.

26. **ב"כ נאשם 2** הצטרף לטיעוני ב"כ נאשם 1 והוסיף כי משפחת נאשם 2 הייתה באבל על מות בן משפחה בן 13 שנים כשהמתלונן הגיע לפתח סוכת האבלים וללא כל סיבה, ירה מחסנית שלמה תוך כדי נסיעה. בנסיבות אלו, לצד חומרת מעשי הנאשם, לא ניתן לנתקם ממעשי המתלונן. הנאשם שלא היה מסכסוך עם איש, הופתע מהירי והחליט לרדוף אחר היורה. לא ניתן להתעלם מכך, שהנאשמים נמצאים במעצר מזה כשנה, בעוד המתלונן ממשיך בשגרת חייו, ללא כל הגבלה. הוא הוסיף וטען לאכיפה בררנית גם בשל כך שרק שלושת הנאשמים הועמדו לדין מתוך כלל האנשים שהשתתפו בתקיפת המתלונן.

27. ב"כ נאשם 2 גם הצביע על חלקו הקטן יחסית של נאשם 2 שהסתכם בכך שהוא ריסס גז פלפל על מי שהוא חשב שהוא עבריין שבא לתקוף את משפחתו. לאחר פעולת הריסוס נאשם 2 הסתלק מהזירה. כמובן שאין מדובר באירוע מתוכנן, אלא באירוע ספונטאני שהתפתח כתוצאה מהנסיבות. ב"כ נאשם 2 טען גם הוא למתחם עונש הולם שנע בין 6-12 חודשי מאסר.

28. עוד טען ב"כ נאשם 2 כי אין לייחס משקל של ממש לתסקיר בעניינו של המתלונן, שכן המתלונן כלל לא חשף את כניסתו לשכונת עיסוואיה ואת הנסיבות שהביאו אותו לכך.

29. באשר לנאשם ציין בא-כוחו כי אכן לחובתו שתי הרשעות קודמות, אך מדובר בהרשעות ישנות האחת משנת 2013 בבית המשפט לנוער, והשנייה משנת 2016 בגין עבירות ביטחוניות בגין נדון ל-5 שנות מאסר. לדבריו, המאסר המותנה שהושת על הנאשם הוא כללי מדי, ועל כן בהתאם לפסיקה, כך טען, הוא אינו בר הפעלה במקרה זה. בנסיבות אלו, הוא עתר לקבוע את עונשו של נאשם 2 בשליש התחתון של המתחם, ולהסתפק בימי מעצרו.

30. **ב"כ נאשם 3** הצטרפה בסיכומיה לדברי חבריה, גם היא טענה כי לא ניתן להתעלם מהנסיבות שקדמו לאירוע ומהאכיפה הבררנית. כן טענה לאכיפה בררנית בכך שרק הנאשמים הועמדו לדין מתוך כל האנשים שהשתתפו בתקיפה. לדבריה גם, מתחם העונש לו טענה ב"כ המאשימה, אינו תואם את עובדות המקרה, והפנתה לפסיקה המלמדת על מתחם שונה.

31. באשר לנאשם 3 ציינה באת-כוחו, כי מדובר באב לחמישה ילדים, שאיבד את אשתו ממחלה, אדם שמעולם לא הסתבך עם רשויות החוק, והשקיע את כל מרצו בפרנסת משפחתו וגידול ילדיו. נטען, כי כל ענישה שתפגע בחרותו, תפגע אנושות בו ובמשפחתו. אשר על כן, היא עתרה להשית על נאשם 3 עונש צופה פני עתיד, או להסתפק במאסר בדרך של עבודות שירות למספר חודשים.

32. **נאשם 1** הביע חרטה על מעשיו והתנצל עליהם.

33. **נאשם 2**, אף הוא, הביע חרטה על מעשיו, התנצל עליהם, והוסיף כי היה שרוי באבל בעת הירי של המתלונן. הוא חשב שהירי מופנה כלפיו ופחד, וציין כי לא ידע שהמדובר בשוטר.

34. **נאשם 3** ציין כי הוא מפרנס משפחה וילדים ומחנך אותם. הוא ציין כי מאז האירוע הוא ללא עבודה ועל כן צבר חובות רבים והוא נעזר במשפחתו. אף הוא הביע את צערו על מעשיו.

דין והכרעה

35. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים הם הזכות לשלמות הגוף, הביטחון האישי, וזכות הקניין. הנאשמים אף פגעו במעשיהם בביטחון ובסדר במרחב הציבורי. מדובר באינטרסים העומדים בבסיס הדין הפלילי.

36. האלימות שפשתה זה מכבר ברחובותינו, המבטאת זלזול בחיי אדם ורכושו, פוגעת פגיעה קשה בביטחון האישי ותוצאותיה פגיעות קשות בגוף, ומחייבת ענישה הולמת. קיימת חובה של ממש ואינטרס ציבורי מובהק לעשות כל דבר לעקור תופעה זו מהשורש, ובתי המשפט מצווים גם הם לסייע בביעור רעה זו מתוכנו (ראו: בש"פ 2453/05 **חטיב נ' מדינת ישראל** (28.03.05)).

37. משכך, בבוא בית המשפט לגזור את עונשם של עבריינים כבענייננו, שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו לא רק את הנאשמים והאינטרסים שלהם ושל בני משפחותיהם, כי אם גם, ובעיקר, את הנפגעים ממעשיהם, ואת הנפגעים הפוטנציאליים שעלולים להיות בהעדר אכיפה משמעותית למיגור תופעה זו, בכלל זה באמצעות החמרת הענישה (ראו: ע"פ 5734/04 **מדינת ישראל נ' רייכמן** (7.02.05)).

מעשיהם של הנאשמים רעים ומכוערים.

38. מנסיבות ביצוע העבירות, ניתן ללמוד בין היתר על מידת הפגיעה בערכים המוגנים. אין ספק כי במעשים המתוארים ואשר בהם הודו הנאשמים הם פגעו במידה משמעותית בכל אחד מהערכים שהוזכרו ועליהם ביקש המחוקק להגן. כך עולה מהרקע למעשים, נסיבותיהם תוצאותיהם והשלכות ארוכות הטווח הנגזרות מהם.

39. אכן, יש לתת את המשקל הראוי לעובדה כי האירוע התחיל בעטיו של המתלונן, אשר לכאורה ירה ללא הצדקה בשטח בנוי, ועל כך תינתן הדעת להלן. ואולם, לא יכולה להיות מחלוקת כי אין בכך כדי ליתן הצדקה כלשהי למעשיהם של הנאשמים, אשר חרף פנייה לרשויות האכיפה, בחרו לקחת את החוק לידיהם, לרדוף אחרי המתלונן, ולפעול כלפיו באופן בריוני ואלים, שאך בדרך נס לא הסתיים האירוע בנזקים חמורים הרבה יותר.

40. הנאשמים חסמו את דרכו של המתלונן, ויחד עם אחרים תקפו אותו בידיים ובאמצעות אבנים וסלעים שהוטחו לעברו מטווח קצר, תוך שהם פוגעים גם ברכבו, מנפצים את שמשותיו ומסכנים את המתלונן סיכון של ממש. הם חנקו אותו והכו אותו באגרופים בראשו. כך עשו גם לאחר שהוא הזדהה בפניהם כשוטר. אחד הנוכחים אף הגדיל לעשות וגנב את אקדחו האישי של המתלונן.

41. חומרה יתרה קיימת במקרה זה נוכח העובדה שהנאשמים תקפו את המתלונן בצוותא חדא יחד עם אחרים, עם המון פרוע. האירוע נפסק רק הודות לכך שאנשים שהתגוררו במקום ירדו מבתיהם על מנת לסייע למתלונן, ואחד השוטרים ירה יריות אזהרה באוויר. עובדה זו מהווה נסיבה לחומרה גם ביחס למי מהנאשמים שחלקו הישיר היה נקודתי ומצומצם יחסית. בית המשפט עמד לא פעם על כך שייחודו החמור של מעשה ליניץ', ואין דרך אחרת לכנות אירוע זה, הוא בכך שהוא בנוי על השתתפות הרבים, על המון אדם הפועל כנגד קרבן באופן שחלקו של כל אחד יכול להיות מועט ונקודתי, אגרופי, בעיטה, דחיפה, השלכת אבן, התזת גז פלפל, ועוד, כשהנזק נגרם ממכלול המעשים. עם זאת, יש לתת משקל גם לשותפות הפעילה של כל אחד ואחד מהנאשמים. בהקשר זה יצוין כי חלקו של נאשם 1 רב יותר משל כולם, שכן הוא לא רק הכה את המתלונן ביושבו ברכב יחד עם נאשם 3, אלא שבהמשך הוא זה שהוציא את המתלונן מהרכב, מעשה שיש לו משמעות רבה במקרה של ליניץ', כשהאדם מוצא ממקום בו הוא מעט מוגן אל תוך ההמון, והוא אף אחז בו בחוזקה אחיזת חניקה. לעומת זאת חלקו הפעיל של נאשם 2 היה בריסוס גז פלפל על המתלונן.

42. בהתפרעות המונית שכזו גלומה חומרה מרובה, משום שיש בה כדי להציב סכנה ישירה וממשית לחיי אדם, ונדרשת ענישה משמעותית (ראו: ע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' אסווד** (24.02.22); ע"פ 7211/04 **מדינת ישראל נ' פלוני** (13.03.06)). מעשים אלו מחייבים, כאמור, תגובה עונשית מחמירה כשיש לתת משקל גם לשיקולי הרתעה (ראו: ע"פ 1466/20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (22.07.20)), ומאידך, שיקולי הענישה האחרים, בהם נסיבות אישיות ושיקולי שיקום, מקבלים משקל פחות, כאשר מדובר בבגירים, ולעיתים אף נדחים כליל (ראו: ע"פ 3793/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.05.20)).

43. הנזק שנגרם למתלונן הוא נזק גופני כמפורט לעיל. הוא נחבל בפניו, בעינו, בגב ובידיים וסבל מסחרחורת, הקאות וכאב. גם ללא תסקיר נפגע העבירה ניתן להגיע בנקל למסקנה כי למעשי הנאשמים השפעה משמעותית על חייו גם כיום, נוכח הפגיעה בביטחונו, בכבודו, והשפעה זו לא תעבור בנקל, והרגעים הקשים שעברו עליו לא יימחו במהרה. כאמור, הנזק שהיה צפוי להיגרם יכול היה להיות חמור עוד יותר.

44. לצד זאת, לא ניתן להתעלם כליל מאירוע הירי שקדם לליניץ', בו המתלונן, נסע בתוככי שכונת עיסוואיה הצפופה כשתוך כדי נסיעה, הוא ירה, לא פחות מ-17 כדורים. כאמור, אין באירוע זה כדי להצדיק את מעשי הנאשמים. גם אין לראות במעשה זה קנטור, אך הוא בוודאי בה בגדר "הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה", שהיא

אחת מהנסיבות שכמצוות המחוקק, בסעיף 40ט(5) לחוק, על בית המשפט להביא בחשבון בעת קביעת מתחם העונש ההולם. אין מחלוקת, כי אלמלא ירי חמור זה, האירוע כולו לא היה מתרחש.

45. לא הייתה אף כל הצדקה, לא להתעלמות של המאשימה ממתן משקל לאירוע זה במסגרת הטיעונים לעונש וקביעת המתחם, ולא לניסיון להמעיט מחומרת אירוע זה.

46. אכן, לא ניתן לקבוע מסמרות באשר לנסיבות הירי שביצע המתלונן, שכן עד היום לא הוגש כתב אישום מחד ולא נסגר ההליך שנפתח בעניינו של המתלונן מאידך, ועל כך להלן. עם זאת מהודעתו של ע' שהיה שותף לאותה נסיעה מיום 20.06.22 במח"ש עולה כי השוטרים, או מי מהם, שנתו אלכוהול ובשלב מסוים המתלונן "החל נסיעה פתאום אני מסתכל ואני רואה שהוא לקח שמאלה לכיוון עיסוואיה. אמרתי לו מה אתה עושה, אנחנו בתוך עיסוואויה, הוא אמר לי אני התבלבלתי. אמרתי לו תפרסם בככר הראשונה ותחזור. לא היה ככר הוא פירסם באיזה סמטה שם באמצע הכביש ואז בדרך חזור ביציאה מהכפר היה שם התקהלות של 20 או 25 אנשים נורמטיביים של כפר רגיל. בכל כפר יש אותם. פתאום (המתלונן) החל לצעוק שהם מזהים אותו ומישהו בא אליו הוא נכנס ללחץ, כל הגוף שלו רועד הוא לא ידע מה לעשות הוא ישר שלף את האקדח. אמרתי לו מה אתה עושה בוא פשוט נצא מפה ונעוף. הוא צעק, לא, הוא זיהה אותי, ובשלב הזה הוא דרך את הנשק. הבנתי שמהו לא תקין. הסתכלתי לסביבי לראות אולי אני לא רואה משהו, הייתה התקהלות גדולה אבל לא סביבנו. אמרתי לו תירגע בוא נצא מפה. הוא היה בקריז, לא יודע איך לתאר את זה, כל הפרצוף שלו השתנה נהיה שחור. הוא נלחץ, גמגם, ואז פשוט ירה באוויר ונתן גז כאילו מישהו רודף אחריו..."

47. בחקירת המתלונן במח"ש ביום 16.06.23 הוא סיפר כי שתי כוסית ויסקי אחת בתחילת הערב, ובהמשך, כך סיפר, התבלבל ונכנס לתוך עיסוואיה. אז, אמר, "ראיתי קרוב ל-20 או 30 בני אדם עומדים בצדי הדרך התחילו להסתכל עלינו בצורה מוזרה, להתעניין בנו ואני נלחצתי, נכנסתי לפאניקה שהבנתי שאני בעיסוואיה, שמתי את האקדח בין הרגליים וכנראה זיהו שאנחנו שוטרים וביצעתי ירי באוויר תוך כדי נסיעה ויצאתי במהירות". בהמשך כשנדרש לתאר את המקום בו ביצע את הירי ביחס לאותם אנשים שהתקהלו בתוך שכונת עיסוואיה, סיפר "לפניהם. חלפתי אותם והמשכתי... הוצאתי את היד מהגג נפתח לכיוון השמיים ונתתי ירי... יריתי את כל המחסנית לשאלתך זה 17 כדורים". זאת עשה כשהוא מפנה את מבטו "לכביש ולפעמים הייתי מסתכל למעלה שאני איפה אני יורה ולא סתם"

48. ברי אפוא, כי בקביעת המתחם יש לתת - כמצוות סעיף 40ט(5) לחוק - משקל מידתי לנסיבות שהביאו לאירוע, שכאמור כמובן אין בהן כדי להצדיקו במאומה, כשמאידך לא ניתן להפחית מחומרת מעשי הנאשמים והאחרים, כאמור.

49. לכך גם יש להוסיף את העובדה כי חלפה שנה, ובנסיבות שלא הובררו, לא הוגש כתב אישום כנגד המתלונן, ומאידך גם לא נסגר התיק בעניינו. עיון בתיק החקירה שהוגש מלמד כי החקירה הנוגעת לאירוע הירי הסתיימה כבר במחצית חודש יוני 2022. למעשה, המתלונן, ע' שהיה עמו ונאשם 2 נחקרו כשבוע לאחר האירוע, ומלבד שלוש חקירות אלו, לא ביצעה מח"ש ולו פעולת חקירה אחת משמעותית. תיק החקירה במח"ש כולל הודעות מתיק המשטרה של חקירת אירוע זה, וגם כן, רק הודעות משבוע לאחר האירוע. לאמור, מהחומר עולה שהחקירה הסתיימה בחודש יוני 2022 - על אף שבדיונים שהתקיימו בתיק זה, כשנתבקש חומר החקירה במח"ש נטען כי החקירה טרם הסתיימה - רק בשלהי חודש דצמבר 2022 זומן המתלונן לשימוע. מאז ועד היום גם לא נעשה דבר, ולא ניתן כל הסבר לכך.

50. התנהלות מעין זו, כשהיא נותרת ללא הסבר, וודאי לא כזה המניח את הדעת, מעוררת תחושת חוסר צדק של ממש, פוגעת בשלטון החוק ויש בה כדי לסכן את מערכת המשפט. עם זאת, ככלל, התיקון של מחדל זה של הרשות אינו

בדרך של הקלה עם הנאשם על מעשיו שלו, כי אם בדרך של אכיפת הדין בצורה שווה, ככל שיש לכך הצדקה, גם כלפי מי שעל פניו, לפי הטענה, הופלה לטובה. נכון, במקרה זה, ההתנהלות מול המתלונן מתנהלת בעצלתיים, אך בסופו של יום היא מתנהלת, וההנחה היא כי הרשות - במקרה זה מח"ש - תפעל על פי חובתה בעניין זה. לכן, איני סבור כי מדובר באכיפה בררנית כזו העולה כדי הגנה מן הצדק שיש בה כדי להביא לעיתים גם לחריגה מהמתחם (בשים לב לסמכות הקבועה בסעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 אף לבטל כתב אישום במקרים המתאימים בשל הגנה מן הצדק). עם זאת, יש לתת משקל להתנהלות רשויות האכיפה כאמור במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם בהתאם להוראת סעיף 40א(9) לחוק. באשר לטענה בדבר אי אכיפת החוק כלפי משתתפים אחרים באירוע לצד הנאשמים. הכלל הוא כי אכיפה חלקית אינה אכיפה בררנית (ראו: ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (10.09.13)). לא פעם אין אכיפה מלאה, ובהרבה מקרים הדבר גם בלתי אפשרי, בהעדר ראיות ומשיקולים אחרים. במקרה זה לא הורם הנטל להוכיח קיומה של אכיפה בררנית בהקשר זה.

51. באשר לפסיקה הנוהגת, יצוינו פסקי הדין הבאים:

- המאשימה הצטיידה בע"פ 2708/13 **אלטללקה נ' מדינת ישראל** (13.10.13). באותו עניין, המתלונן צפר לחבורה שהתגודדה סביב רכב שעמד בנתיב הנגדי עם אורות כבויים. החבורה החליטה לרדוף אחרי המתלונן ולפגוע בו. הם נצמדו אליו באמצעות שלושה כלי רכב ובשלב מסוים התנגשו בו במכוון, ניגשו לרכבו הוציאו אותו ממנו, תקפו אותו באגרופים ובאבנים ובמקביל חבטו ברכבו וניפצו באמצעות אבנים את שמשותיו והסתלקו מהמקום. באותו עניין, נקבע למעשי הנאשמים שהיו שותפים במעשים האלימים מתחם שנע בין 3 ל-6 שנות מאסר. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה (ע"פ 2708/13 **אלטללקה נ' מדינת ישראל** (13.10.13)).

- בע"פ 4631/13 **מדינת ישראל נ' כרים** (25.02.14), מדובר היה בתגרה שהתפתחה בחתונה, שבמהלכה היכו הנאשמים באגרופים, בבעיטות ובמקלות שבהם הצטיידו, משתתפים אחרים באותה חתונה. אחד המשתתפים נפגע ממכת מקל בראשו, נגרם לו דימום והוא נותח, הורדם והונשם מספר ימים. נקבע מתחם ענישה בין 18 חודש ל-5 שנות מאסר, והנאשמים נידונו לעונשים של 40 ו-28 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה הן את ערעור המדינה והן את ערעורי הנאשמים, ואישר גם את המתחם שנקבע.

- בת"פ (מחוזי-ים) 24187-06-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (5.05.22) הורשעו שני קטינים באירוע לינץ' שבוצע ביהודי בשכונת שיח ג'אראח בירושלים, באחד מימי חודש הרמדאן 2021, מתוך מניע גזעני. הפורעים באותו אירוע יידו אבנים לעבר המתלונן באותו אירוע, הקיפוהו מכל עבר והחלו לתקוף אותו באגרופים, בעיטות, אלות עץ, אבנים, סלעים, שוקר חשמלי וחפצים נוספים, בכל חלקי גופו. למתלונן שם נגרמו חבלות, נפיחויות, המטומות וחתכים בפניו, גבו, בטנו ורגלו. כמו כן, נשברו לו חוליות בעמוד השדרה והוא סבל מכאבים ומירידה בראייה. שני הנאשמים שנידונו בהליך זה, שהיו קטינים, לא נטלו חלק בתחילת האירוע אלא הגיעו למקום כמעט בסיומו, וכל אחד מהם בעט במתלונן. על אחד הנאשמים הושתו 24 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הנוסף, שהורשע גם באישום נוסף במסגרתו יידה אבנים לעבר כוחות המשטרה והביטחון. הושתו 30 חודשי מאסר בפועל.

- בת"פ (מחוזי-ים) 47450-05-21 **מדינת ישראל נ' חרבאוי** (7.12.22) הורשעו שני משתתפים נוספים באותו אירוע, אלא שהם השתתפו באירוע מתחילתו, אחד מהם היה קטין בעת ביצוע העבירות וחלקו היה שהוא היכה את הקורבן באמצעות אגרופים וטלפון שהיה ברשותו וכן בעט ברגלו של הקורבן וגרם לנפילתו, דבר שהביא להגברת מעשי האלימות של הפורעים כנגד הקורבן. הוא גם הורשע בשני אירועים נוספים בהם יידה בקבוקים ואבנים אל עבר

כוחות הביטחון, והושת עליו עונש כולל של 36 חודשי מאסר. השני, בגיר, שבעט בקורבן על אף שהוא היה שרוע על הקרקע ודמם, ואף השליך עגלת סופר מרקט ממתכת על הקורבן, והורשע גם באירוע נוסף בו השליך לעבר ניידת כסא ממתכת, הושת עונש של 52 חודשי מאסר לאחר שנקבע מתחם עונש הולם שנע בין 36 ל- 72 חודשי מאסר.

- בת"פ (מחוזי-ים) 47450-05-21 **מדינת ישראל נ' חראבוני** (15.05.23) נגזר דינו של משתתף נוסף, בגיר, באותו ליניך, שהיכה את הקורבן פעמיים, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 34 ל- 84 חודשי מאסר בפועל.

בגזר הדין האחרון, סקר כב' השופט רובין את הפסיקה הנוהגת, ובכללה גזרי הדין הבאים:

- בע"פ 577/22 **מדינת ישראל נ' אוחנינה** (6.03.22), הוגש ערעור על קולת העונש שהוטל על נאשם שהצטרף להתפרעויות מאורגנות של יהודים אשר ביקשו לפגוע באזרחים ערביים ובבתי עסק שבבעלותם בבת ים, על רקע מבצע "שומר החומות". האירוע בגינו הורשע הנאשם באותו הליך החל כאשר עשרות תוקפים שלא כללו אותו, הכו את המתלונן, חשמלו אותו, הפילו אותו על הארץ והכו אותו. בשלב זה הצטרף הנאשם לאירוע וזרק לעבר רכבו של המתלונן בקבוק שניפיץ את השמשה השמאלית האחורית של הרכב. הוא ירק על המתלונן שהיה שרוע על הקרקע, וגנב חפצים מרכבו. הוא גם התראיין לערוץ טלוויזיה והצהיר על רצונו לנהוג באלימות כלפי ערבים ואף לרצוח אותם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 12 ל-28 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט העליון החמיר את עונשו והעמידו על 20 חודשי מאסר בפועל.

- בת"פ (מחוזי-ים) 56498-08-19 **מדינת ישראל נ' קיאנייה** (14.09.20) הורשע נאשם שהבחין יחד עם אחרים במתלונן שנסע באיטיות בליל תשעה באב, ברחוב צלאח א-דין, וכשהבחינו שהוא חובש כיפה החליטו להתנכל לו. הם היכו את המתלונן בעטו בו, ויידו לעברו אבנים וחפצים נוספים שחלקם פגעו בראשו. אחד המעורבים ניסה למשוך את המתלונן ולהוציאו מהרכב. חלקו של הנאשם באירוע התבטא בכך שהוא שהלך עם האחרים אחר הרכב במהלך נסיעתו האיטית, ראה את האחרים מכים את המתלונן, מכים ברכב ומיידים אבנים וחפצים לעברו. נקבע מתחם שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

יש לתת את הדעת על כך, שבניגוד למקרה שבפני, בגזרי הדין האחרונים שהוזכרו לעיל מדובר היה במעשי אלימות שנעשו ממניע גזעני ובחלק אף בעבירות לפי חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, דבר שבא לידי ביטוי בהתאם לדין בהחמרת הענישה.

52. בשים לב לכל האמור, ובכלל זה, האינטרסים שנפגעו ממעשי הנאשמים, מידת הפגיעה, נסיבות ביצוע העבירות, ומתן משקל מה, הן לנסיבות שהובילו למעשי הנאשמים והן להתנהלות הרשויות מול המתלונן, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע בין 20 ל-50 חודשי מאסר בכל הנוגע למעשיו של נאשם 1; בין 15 ל-36 חודשי מאסר בכל הנוגע למעשיו של נאשם 2; ובין 18 ל-45 חודשי מאסר בכל הנוגע למעשיו של נאשם 3.

מכאן לנאשמים.

53. **נאשם 1** יליד שנת 2000, כיום בן 23, ללא עבר פלילי. הוא הודה במיוחס לו והביע חרטה על מעשיו. בנסיבות

אלו יש לגזור את עונשו בתחתית המתחם.

54. **נאשם 2**, יליד שנת 1997, כיום בן 26. באמתחתו שתי הרשעות קודמות, האחת משנת 2013 בגין תקיפת שוטר כשהתוקף מזויין בנשק וניסיון היזק לרכוש. בגין הרשעה זו הושת עליו עונש של שני חודשי מאסר בפועל. ההרשעה השנייה משנת 2016 בגין השתייכות לארגון טרור, גילוי הזדהות עם ארגון טרור, עבירות נשק, ניסיון תקיפת שוטר כשהתוקף מזויין בנשק, וקשירת קשר לעשות פשע. בשל אלו הושת על הנאשם עונש מאסר לתקופה של 5 שנים ו-9 חודשים, וכן מאסר מותנה של 10 חודשים, שיופעל במידה והוא יעבור עבירה מסוג פשע בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר. את העבירות נשוא הליך זה ביצע בחלוף כחצי שנה בלבד לאחר שחרורו מהמאסר הנזכר. לקולא, יש לתת את הדעת על כך שהנאשם הודה והביע חרטה על מעשיו. הוא טען כי היה באבל בעת הירי וחשב כי הירי נעשה לעברו. הוא הוסיף גם כי לא ידע שהמותקף שוטר. בנסיבות אלו, יש לגזור את עונשו של נאשם 2 קרוב למחצית המתחם.

באשר לטיעונו של ב"כ נאשם 2 בכל הנוגע להפעלת המאסר המותנה.

55. סעיף 52(ד) לחוק קובע כי קביעת העבירות שיפעילו את התנאי "יכול שתהיה בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירות מסוימות, אם דרך תיאורן, ואם דרך אזכור הוראות החוק....". בהקשר זה נקבע כי ההוראה בסעיף קטן 52(ד) מאפשרת "את ציון סוג העבירות גם בדרך אזכור כללי של 'פשע כלשהו', כי פשעים הם בגדר 'סוג של עבירות'" (ע"פ 296/72 **בן דוד נ' מדינת ישראל**, פ"ד כז(1) 671 (1973); רע"פ 6352/12 **סעדה נ' מדינת ישראל** (23.09.12)). זאת גם אם ככלל, תנאי המנוסח, כבמקרה זה, "שהנאשם לא יעבור כל עבירה מסוג פשע", הוא על פי רוב "נוסח הרחב מן הראוי" (ע"פ 6826/19 **שרגאי נ' מדינת ישראל** (14.02.22)).

56. מכל מקום, במקרה זה, העבירות בגינן הורשע הנאשם והושת עליו המאסר על תנאי הן עבירות אלימות, ולו בשל העבירה של ניסיון תקיפת שוטר, וברי כי העבירות בהן הורשע עתה הן עבירות בעלי גרעין זהה של רכיב התנהגותי, הדומות "במהותן הפנימית ובמעטה החיצוני שלהן" לעבירה בגינה הוטל התנאי (ע"פ 6420/10 **סלסנר נ' מדינת ישראל** (23.08.11); ע"פ 1687/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.05.12)). גם הערך החברתי זהה בין העבירות (ראו: ע"פ 412/84 **דוויק נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(2) 49 (1985); ע"פ 6420/10 בעניין **סלסנר**), ובכלל זה גם עבירות הטרור בהן הורשע בהליך בו הוטל התנאי. הנאשם ידע, אפוא, בוודאי צריך היה לידע, כי אם יעבור את העבירות אותן ביצע, יופעל מאסרו המותנה. מכאן, כי יש להפעיל את התנאי, ולהפעילו במצטבר בהעדר טעם לחרוג מכך, ובפרט בשים לב לזמן הקצר שחלף ממועד שחרורו של נאשם 2 ממאסר ועד לביצוע העבירות נשוא הליך זה.

57. **נאשם 3**, יליד 1970, כיום בן 53, אלמן ואב לחמישה ילדים. הוא ללא עבר פלילי, הודה והביע צער על מעשיו. יש לתת את הדעת על הנזק שייגרם לילדיו שהוא מטה לחמם, וגם על העובדה כי הוא שוהה מזה כשנה במעצר בית מלא. אך כאמור, בעבירות מסוג זה המשקל שיש לתת לנסיבות האישיות והמשפחתיות הוא מועט. גם את עונשו יש לגזור בתחתית המתחם.

58. סופו של יום אפוא, אני משית על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשם 1 -

א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 9.06.22.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי אשר לא ירוצו אלא אם כן יעבור הנאשם את אחת העבירות בהן הורשע וכל עבירת אלימות במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. פיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

ד. קנס בסך 2,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

על נאשם 2 -

א. 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 9.06.22.

ב. אני מפעיל את עונש המאסר על תנאי למשך 10 חודשים שהוטל עליו בת"פ (מחוזי-ים) 54586-03-16 ביום 23.01.17. הנאשם ירצה את עונש המאסר במצטבר לעונש בתיק זה לאמור הוא ירצה 34 חודשי מאסר בפועל, שיימנו החל מיום מעצרו.

ג. 9 חודשי מאסר על תנאי אשר לא ירוצו אלא אם כן יעבור הנאשם את אחת העבירות בהן הורשע או כל עבירת אלימות בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ד. פיצוי למתלונן בסך 3,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

ה. קנס בסך 2,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

על נאשם 3 -

א. 18 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתאם את כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון לשירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד ליום 16.07.23 בשעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי אשר לא ירוצו אלא אם כן יעבור הנאשם את אחת העבירות בהן הורשע וכל עבירת אלימות אחרת במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. פיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

ד. קנס בסך 2,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.08.23 ובכל ראשון לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

לחודש שאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד את היתרה כולה לפירעון מידי.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' תמוז תשפ"ג, 20 יוני 2023, במעמד המתייצבים.